

ЕКСПОРТНІ ОПЕРАЦІЇ ДО КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

Євроінтеграційні процеси в Україні позитивним чином впливають на стан зовнішньоторговельного балансу країни. Адаже відбувається відкриття європейських ринків товарів і послуг для вітчизняних суб'єктів господарювання. Однак негативні тенденції економічного розвитку країни (спад ВВП, інфляційні процеси, зменшення обсягів виробництва та споживання) впливають на діяльність суб'єктів зовнішньоекономічних операцій та вимагають від державного апарату впровадження ряду заходів щодо регулювання міжнародних економічних процесів.

Зокрема, заходи щодо регулювання валютного ринку країни та банківської діяльності, тимчасово встановлені з 2014 року, діють і до сьогодні. Як зазначають експерти, валютні обмеження в значній мірі заблокували можливості для здійснення розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Причому в найбільшій мірі під вплив підпадають малий та середній бізнес, а даний сегмент національної економіки потребує чи не найбільш активної підтримки зі сторони держави з метою розвитку та відновлення економічного зростання. Так як роль зовнішньоекономічної діяльності як зовнішнього фактора економічного зростання в сучасних умовах економічного розвитку постіндустріальної економіки постійно підвищується, посилюється її вплив на соціально-економічний розвиток не тільки країни, але й кожного суб'єкта господарювання.

Варто відмітити, часткове послаблення окремих обмежень в 2016 році, що застосовуються для запобігання відтоку капіталу та стабілізації ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках. Зокрема, на період від 09 червня 2016 року і до 14 вересня 2016 року включно надходження в іноземній валюті за операціями експорту підлягають обов'язковому продажу на міжбанківському валютному ринку України у розмірі 65 відсотків [2], порівняно з попередніми обмеженнями – на 10 відсотків зменшено.

Згідно з актуалізованими даними Держкомстату України [1] (станом на 20.01.2016 р.), у січні-листопаді 2015 року загальний оборот торгівлі товарами між Україною та Європейським Союзом становив 25 697 млн. дол. США. Також статистичні дані свідчать про зменшення темпу падіння експортних операцій з початку 2016 року, що є позитивним та дозволяє зробити висновки про важливість приєднання до Зони вільної торгівлі з Європейським Союзом та розширенням діяльності українських підприємств на європейських ринках товарів і послуг.

З європейських країн найбільшими торговельними партнерами України у січні були Іспанія (6,3%) та Польща (6,3%), Німеччина (5,4%), Італія (5,3%), Нідерланди (5,1%) та Угорщина (3,6%). Для порівняння, експорт до країн СНД склав 246 млн. дол. (падіння на 48,6%). Загальні темпи падіння експорту склали 31,9%. В структурі українського експорту Російська федерація займає 7,9%.

За січень-березень 2016 року в Україні зросли обсяги експорту продовольчих товарів і напоїв на 31% до ЄС, порівняно з аналогічним періодом 2015 р. Варто звернути увагу на використання квот українськими виробниками, наданих Європейським Союзом для сільськогосподарських вітчизняних підприємств. Станом на початок квітня 2016 року експортери повністю використали квоти з меду, цукру, ячмінної крупи та борошна, оброблені томати, виноградні та яблучні соки, на 97% – квота на овес.

Згідно з інформацією аналітиків, за 3 місяці 2016 року також використано майже третину річних квот на курятину (основні квоти – на 49,4%, додаткові – на 17,7). Майже

цілком використана квота на експорт пшениці (88%), більше, ніж на половину – на експорт вівса (64,7%).

Як бачимо, реформування національної економіки та переорієнтація на європейський ринок товарів і послуг спричинили виникнення негативної тенденції зменшення обсягів зовнішньої торгівлі України. Однак, послаблення валютних обмежень, а також приєднання до Зони вільної торгівлі з Європейським Союзом на початку 2016 року позитивним чином вплинули на експортну діяльність вітчизняних суб'єктів господарювання. Також перспективною для збільшення обсягів експортних операцій є галузь сільського господарства, на яку Європейський Союз виділяє певні пільгові квоти в рамках приєднання України до Зони вільної торгівлі.

Аналізуючи експортні відносини України з країнами Європейського Союзу можна зробити висновок, що існує необхідність в зростанні обсягів експорту, а не лише збільшенні частки Європейського Союзу в загальній географічній структурі експорту України.

Економічне зростання економіки країни не можливе без врегульованого та налагодженого процесу зовнішньої торгівлі, що є одним з основних показників, який впливає на валовий внутрішній продукт. Тому інтеграція України та Європейського Союзу є важливим напрямом розвитку національної економіки в розрізі здійснення зовнішньоторговельних операцій.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Постанова “Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України” від 07.06.16 № 342 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua/document/download?docId=32236400.